

Лозовська К. О.,

аспірантка кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови
Запорізького національного університету

ЗМІНИ ГЕНДЕРНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ МОВЛЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ КІНОСТРИЧКИ *SOME LIKE IT HOT*)

Анотація. Стаття присвячена характерним рисам мовлення чоловіків та жінок у мультимедійному тексті, на прикладі головного персонажа фільму *Some Like It Hot*. Саме кіноіндустрія допомагає вочевидь побачити не тільки соціокультурну своєрідність самих понять «чоловіче» та «жіноче», а й відстежити гендерні інверсії, які переживає герой, що вирішив заради спасіння свого життя прикинутися жінкою. На виконання практичної частини використано саме цей матеріал, тому що розвиток сюжету допомагає прослідкувати зміни, які відбуваються у мовленні героя при поступовому переході від поведінки чоловіка, до ідентифікації себе жінкою. Відомо, що науковці описали етапи зміни гендерної самоідентифікації дітей, в той час, коли у даній роботі зроблено спробу описати зміни у мовленнєвій поведінці дорослої людини, що проходить через подібні етапи. Фільм, що вийшов у прокат у 1959 році, розповідає історію двох чоловіків Джо та Джеррі, що переховуючись від мафії, переодягаються жінками та потрапляють до жіночого джаз-бенду. Мета статті полягає у тому, щоб продемонструвати, зміну гендерних особливостей мовлення, які відбуваються неусвідомлено, адже за висновками психологів, потенціал фемінності притаманний чоловікові, та маскулітне начало, властиве жінці. Об'єктом дослідження стали репліки контрабасистки Дафни, яка насправді є переодягненим чоловіком Джеррі. При аналізі реплік, виокремлено притаманні елементи мовлення персонажа, типи речень, а також характерні для нього теми для розмов. Виявлено, що поки Джеррі ідентифікує себе чоловіком, для нього є характерним використання вигуків в основному для вираження негативних емоцій, у той час як у жіночому стилі мовлення – позитивних. До зміни самоідентифікації, він вживає меншу кількість окличних речень, що свідчить про меншу емоційність мовлення. З переходом до стилю мовлення Дафни, він вдається до використання засобів, характерних саме для мовлення жінок: використання підвищеної інтонації, інтенсифікаторів, зменшувально-пестливих звернень тощо. Зауважимо, що природним чином змінюються і теми розмов: бесіди про жіночу привабливість, алкоголь та гроші, поступово переходять на теми про заможних чоловіків, коштовності, тощо.

Ключові слова: гендер, мовленнєвий портрет, характерні риси мовлення, *Some Like It Hot*.

Постановка проблеми. У наш час, гендерна лінгвістика стала одним з нових напрямків дослідження. Історією були продиктовані стереотипи щодо того, як мають поводитись чоловіки та жінки, й відповідно як вони мають розмовляти. «За останні кілька десятиліть ця істина виявилась сумнівною, що зорієнтувало рух гендерних досліджень від традиційних образів до спроб розглянути роль чоловіків та жінок з іншого боку. Підключення міждисциплінарних досліджень призвело до появи

нових визначень самих понять «чоловіче» та «жіноче», нових пояснювальних моделей, у фундамент яких закладаються не біологічний та психологічний детермінізм, а соціокультурна своєрідність» [1, с. 44]. Ці стереотипи стали основою того, як гендерний аспект вплинув на репрезентацію архетипних образів чоловіків та жінок.

Кожен образ втілює стереотипні погляди щодо того, як, та на які теми має розмовляти людина тієї чи іншої статті, як має поводитися тощо. Саме через таке звичне світосприйняття, будь-які відхилення від цієї норми, вважаються неправильними, або неприродними. Попри це, ще у ХХ столітті, К. Юнг, говорячи про архетипні фігури відокремлює серед них Аніма та Анімус. Юнг вважав очевидним, що складовою частиною персони є якась несвідома структура, і назвав її Анімою у чоловіка та Анімусом у жінок. Ця основна психічна структура служить осередком всього психологічного матеріалу, який не завжди навпаки, узгоджується з тим, чи усвідомлює себе людина чоловіком або жінкою. Таким чином, наскільки жінка свідомо уявляє себе в межах того, що властиво жінкам, настільки її Анімус включатиме ті невідомі тенденції та досвід, який вона вважає властивим чоловікам [2]. Важливо врахувати той факт, що між Аніма та Анімус, виникає своєрідне протистояння чоловічого та жіночого, яке дозволяє розглядати можливість переходу від архетипів властивих чоловікам, до архетипів, приписуваних жінкам, і навпаки, що своєю чергою впливає на те, як людина говорить.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретична частина даної розвідки ґрунтується на роботах таких вітчизняних та закордонних дослідників, як Р. Лакофф, Р. Фрейджер та Д. Фейдимен, О. Кісь, К. Юнг, М. Ткалич, Я. Бондарчук, О. Венгер, І. Зубавіна, О. Токарчук, які писали про архетипність, гендер, гендерні моделі, фемінінність, маскулітність та особливості мовлення чоловіків і жінок.

Метою даної статті є спроба окреслити характерні риси мовлення чоловіків та жінок у мовленнєвому портреті Джеррі, головного героя кінокомедії *Some Like It Hot* («У джазі тільки дівчата»), та можливості зміни мовленнєвого портрета при переході від одного типу мовлення до іншого, у нашому випадку від чоловічого – до жіночого.

Виклад основного матеріалу. Перед тим, як перейти до практичного аналізу досліджуваного матеріалу, необхідно ознайомитися з основними термінами та уявленнями, які є підставою проведеного дослідження.

З'ясовано, що одними з основних архетипів, виведених К. Юнгом, є Аніма та Анімус. У роботі І. Зубавіної, зазначено, що суттю парного архетипу «Аніма – Анімус» є потенціал фемінінності, притаманний чоловікові, та маскулітне начало, властиве жінці. Втім, вияви чоловічого та жіночого начала

у представників іншої статі є лише однією зі складових сутнісного наповнення архетипної форми. Іншою складовою можна вважати несвідоме уявлення про ідеал партнера протилежної статі, сформований колективним досвідом попередніх поколінь [3, с. 132]. У статті Б. Марченко «Гендер як архетип», зазначено: «Завдання архетипу гендеру є відновити порядок та спокій між цим протиборством, адже він заперечує, не зважає, на біологічне походження людини... Гендер намагається нівелювати різницю між біологічним походженням статей, що й зумовлює його архаїчність, звернення до певного біологічного порядку та балансу між статями» [4, с. 156].

Перехід від однієї статевої моделі до іншої пов'язують з терміном «гендерна інверсія». Гендерна інверсія (лат. *inversio* – перевертання, перестановка) – соціально-психологічний процес формування гендерної ролі, що виражається в засвоєнні чоловіком або жінкою протилежних для них моделей (норм) фемінності або маскулітності [5, с. 106].

Згідно з розглянутими нами дослідженнями, формування нової статевої ідентичності особистості охоплює такі етапи: настановний (усвідомлення проблеми, моделювання нового еталону і моделі ідентичності), імітаційний (імітація бажаної поведінки, опанування манер, звичок, поведінкових стереотипів протилежної статі), трансформаційний (отожнення себе з особою протилежної статі, емоційне включення в нове життя, ціннісна переорієнтація) [5, с. 119].

Зазвичай, у підручниках та статтях про гендерну психологію, пишуть про етапи формування статевої самосвідомості, які проходять діти. Вважаємо такі роботи дотичними до даного дослідження, оскільки головні герої були вимушені проходити подібні етапи усвідомлення себе особою іншої статі, але тільки у дорослому віці.

Згідно з етапами формування статевої самосвідомості, діти, що ідентифікують себе як представники іншої статі,

- 1) бажать називати себе іменами протилежної статі;
- 2) просять родичів у присутності інших говорити, що вони не хлопчики, а дівчатка, або навпаки;
- 3) домагаються права носити хоча б статево нейтральний одяг і мають на меті одягатися як протилежна стать [5, с. 118].

Інші дотичні пункти зміни переходу до іншої гендерної моделі, що доповнюють наведені вище характерні риси, виявлено у статті Я. Бондарчука:

- 1) у рольовій грі та фантазіях: сильна і стійка перевага ролей, властивих протилежній статі;
- 2) бажання брати участь в іграх і заняттях, типових для протилежної статі;
- 3) намагання грати з дітьми протилежної статі [6, с. 21].

Враховуючи, що Анімус та Аніма і гендерна інверсія пов'язані зі змінами поведінки відповідно до протилежної статі, вважаємо за потрібне розглянути також такі терміни як маскулітність та фемінність.

Маскулітність і фемінність складаються з психологічних характеристик, які історично сформувалися в культурах певних соціумів. Маскулітності притаманні активно-творчі характеристики (агресивність, активність, домінантність, незалежність, самовпевненість, логічне мислення), а фемінності – характеристики експресивні (залежність, несміливість, сентиментальність, низька самооцінка, турботливість) [7, с. 146]. Також, показники маскулітності та фемінності існують стосовно мовлення людей.

Розрізняють відповідно стилі мовлення чоловіка й жінки: мовлення чоловіків більш стримане, вони обдуманно підбирають для свого висловлювання іменники та прикметники. Мовлення жінок характеризується витонченістю слів, насиченістю експресивно-забарвленої лексики.

Якщо ж вдаватися до узагальнення, то можна стверджувати, що чоловікам та жінкам властиве використання двох різних стилів під час свого висловлювання. Наприклад, у чоловіків мовлення пряме, тверде, дещо грубе, різке, прямолінійне, у жінок – спокійне, довірливе, мирне, іноді наївне [8].

У своїй роботі *Men and Women Differences in Using Language: a Case Study of Students at Stain Kudus* (Відмінності мовлення чоловіків та жінок: на прикладі студентів університету Стайн Кудус), Шрі Вахюнінгсі говорить про характерні елементи мовлення представників чоловічої та жіночої статі, згідно з проведеним у 2018 році дослідженням. Він зазначає, що для жінок, більше ніж для чоловіків, є характерним використання прикметників (*soft, wonderful, sweet, good, nice* тощо), жінки також більше, ніж чоловіки, послуговуються емоційно-забарвленою лексикою. Своєю чергою, чоловіки воліють використовувати прислівник *very*, у той час, як жінки користуються такими словами як *so* та *quite*; жінки є більш ввічливими, ніж чоловіки, тому часто саме у мові жінок зустрічаються евфемізми, на кшталт використання *oh my god* замість *damn*; використовуються зменшувально-пестливі фрази; жінки частіше звертаються до займенника *we*, у той час, як чоловіки більше схильні до використання займенників *I, you* [9, с. 84-85].

Цікаво провести паралелі між рисами наведеними авторкою та рисами окресленими Робін Лакофф у 1973 році, у роботі *Language and Women's Place*, де сказано, що жінки схильні до використання розділових питань, підвищеної інтонації там, де повинна бути знижена, вживання семантично спустошеної лексики, спеціальних слів, що описують традиційно жіночі сфери життєдіяльності, часте вживання емпізи, різного плану інтенсифікаторів і модальних часток. І в довершення всього, жінки жартують набагато рідше за чоловіків [10].

Перейдемо до більш детального розгляду практичного матеріалу даного дослідження.

Матеріалом дослідження слугує фільм 1959 року *Some Like It Hot* (У джазі тільки дівчата). Це комедія, тому мовлення персонажів було стереотипізоване згідно з уявленнями про мовлення та поведінку чоловіків та жінок 60-х років. Також, слід пам'ятати про те, що жанр комедії сприяв тому, що характерні риси мовлення персонажів були перебільшені задля отримання комедійного ефекту. Об'єктом нашого дослідження є відібрані методом суцільної вибірки 362 приклади мовлення головного героя Джеррі, який перевтілюється в акторку, на ім'я Дафна. З них 145 прикладів належать мовленню героя, поки він ідентифікував себе як чоловік та 217 речень після переходу до ролі жінки. Надалі розглянемо, яким чином у фільмі зображено зміни у мовленні.

Під час виконання роботи використано наступні методи дослідження: описовий, порівняльний та статистичний, метод контекстуального аналізу, а також метод наскрізної вибірки.

На початку фільму глядач бачить, що Джеррі звичайна людина, зі звичайними проблемами, а саме: борги, безробіття тощо. Він завжди думає про те, де він може заробити гроші на життя, та закрити всі свої борги, однак його товариш Джо завжди втягує його у різні авантюри. Не дивлячись на те,

що Джеррі розуміє до чого призведуть подібні дії, він завжди слідує за товаришем. Прикладом його реальних поглядів на речі є наступні ситуації: *[Joe] Tomorrow, we'll pay everybody. [Jerry] Suppose he loses. [Joe] What are you worried about? This job is gonna last a long time. [Jerry] Suppose it doesn't.* У цьому випадку, Джеррі намагається змусити свого друга подумати над тим, чи слід їм ставити всі свої гроші на собачі перегони, адже завжди існує вірогідність того, що їх ставка може не зіграти, і тоді вони залишаться ні з чим. Або: *[Jerry] You're not gonna put my overcoat on a dog. Oh, you... We will freeze. It is below zero. We'll get pneumonia.* Не дивлячись на всі вмовляння Джеррі, Джо все ж таки поставив всі гроші на собачих перегонах та програв. Тепер, щоб відігратись, він говорить про те, щоб поставити на перегони свої пальта, на що Джеррі відповідає, що цьому не бути, адже це погана ідея, хоча врешті решт, він здається та віддає свій одяг.

Він часто незадоволений простими людськими проблемами: *[Jerry] Say, Joe, tonight's the night, isn't it? [Joe] I'll say. [Jerry] What? No, tonight's the night we get paid. That's good. [Joe] Why? [Jerry] I lost a filling in one of my back teeth. I gotta see a dentist tomorrow; Look at the bull fiddle! It's dressed warmer than I am!; I can't go on, Joe. I'm weak from hunger, I'm running a fever, I got a hole in my shoe.*

Через те, що Джеррі багато скаржиться, його мовлення є досить емоційним. Так, у його мовленні виявлено вживання наступних вигуків: *oh, huh, uh, ah* тощо. У відсотковому відношенні, використання вигуків у чоловічому стилі мовлення Джеррі становить 4%. Загалом, він використовує вигуки для вираження невдоволення та розчарування: *Oh, why do I listen to you? I oughta have my head examined.* У позитивному ключі Джеррі вживає вигуки, говорячи про жінок, або коли йому вдається вгадати щось, що допоможе йому поліпшити своє життя: *How about that talent, huh? It's like fallin' into a tub of butter.*

З 273 розглянутих типів речень, 166 були розповідними, що становить 61% від загальної кількості, 64 питальних – 23%, 25 окличних – 9% та 18 незакінчених – 7%.

Також, у мовленні головного героя виявлено вживання хеджів – 2%, інтенсифікаторів – 1%, та порожніх прикметників, що становить 0,5% від загальної кількості використаних ним слів.

Далі, з плином сюжету відбувається зміна гендерної приналежності. Сюжет фільму відповідає вище зазначеним стадіям зміни гендеру. Перший етап – настановний – щоб сховатись від гангстерів, що переслідували їх у Чикаго, головні герої переодягаються жінками, для участі у жіночому джаз-бенді, щоб втекти до Флориди, тим самим звертаючись до нової моделі ідентичності. Другий – імітаційний. Для того, щоб не видати себе, їм потрібно було повністю опанувати манери жінок, а також відтворювати у поведінці стереотипи, що існують про них. Третій етап – трансформаційний. Даний етап починається, коли Дафна вирішує вийти заміж за Озгуда, та переживає, що може розбити йому серце своєю брехнею.

Першим чинником, визначеним у зазначених вище етапах становлення, було прохання до інших називати себе ім'ям протилежної статі. Доказом є декілька ситуацій, що йдуть одна за одною. Починається все тоді, коли Джеррі, дізнавшись, що у жіночий джаз-бэнд необхідні дві нові кандидатури, говорить, що вони могли б видати себе за жінок: *[Jerry] Joe, this is three weeks in Florida. We could borrow some clothes from the girls in the chorus. [Joe] You've flipped your wig. [Jerry] Now*

you're talking. Now he is talking! We get a couple of secondhand wigs, a little padding here and there, we call ourselves Josephine and Geraldine! [11, 00:16:54]

Бачимо, що пропонуючи перевтілитись у жінок, він сам говорить про те, що його будуть звати Джеральдіна. Однак, у наступному епізоді, коли вони вже мають приєднатися до джаз-бенду, бачимо іншу картину: *[Josephine] My name is Josephine. [Daphne] I'm Daphne. [Josephine] Hmm?* [11, 00:26:38]. Якщо Джо називається умовленим до цього ім'ям, що є похідним від його власного, а саме Джозефіна, Джеррі, раптово відхилюється від погодженого плану, та називає себе Дафною, що дивує його товариша. У наступній сцені, коли Джо запитує Джеррі щодо причини такого рішення, той відповідає, що йому ніколи не подобалось ім'я Джеральдіна. Вважаємо це дотичним прикладом, адже Джеррі не байдуже, яким жіночим іменем його будуть називати, не дивлячись на те, що передягтись жінками, згідно з їх попереднім планом, було тимчасовим рішенням.

Оскільки, вони не могли нікому сказати про те, що вони насправді були чоловіками, не виявлено прикладів того, щоб вони просили інших називати себе жінками, а не чоловіками, однак, виявлено інші приклади, що можна вважати дотичними до цього. Так, наприклад, коли вони були у потягу, перед тим як лягати спати, Джеррі бажає всім дівчатам гарних снів, після чого, говорить Джо про своє бажання «розважитись» з їх сусідками по вагону, на що Джо йому говорить: *[Joe] Steady, boy. Just keep telling yourself you're a girl. [Jerry] I'm a girl. I'm a girl. [Joe] You're a girl. You're a girl!* [11, 00:35:39].

Бачимо, що між собою вони називають один одного дівчатами, через це вважаємо, що цю ситуацію можна віднести до характерних рис переходу до іншої гендерної приналежності.

Ще однією характерною рисою переходу є бажання грати з дітьми протилежної статі. Приклад такої ситуації можемо побачити, коли щойно приїхавши до Флориди, Цукерочка пропонує Дафні та Джозефіні піти на пляж, на що Джозефіна відмовляє, а Дафні радо погоджується:

Англ.: *[Sugar] A bunch of us girls are gonna go for a swim. You want to come along? [Daphne] A swim? Oh, you betcha!* [11, 00:56:17].

З точки зору рис мовлення, бачимо використання вигуку *oh*. Частотне використання вигуків приписують саме жінкам.

Також, характерним є момент, коли вони, вийшовши на пляж починають грати у м'ячик, і Дафні, разом з усіма починає вигукувати: *I like coffee, I like tea! How many boys are stuck on me? One! Two! Three! Four! Five! Six!* [11, 00:59:07], що дослівно можна перекласти як: «Люблю каву, люблю чай! Скільком хлопцям я подобаюсь? Раз! Два! Три! Чотири! П'ять! Шість!». Сенс лічилки натякає нам на те, що ця гра для дівчат, але не дивлячись на це, Джеррі насолоджується нею. Це приклад типового використання окличних речень, а також характерної для жінок зацікавленості у тому, скільком чоловікам вона подобається.

Ще однією характерною рисою процесу переходу від Джеррі до Дафни є те, про кого він говорить, коли розповідає про свої фантазії та романтичні відносини. Так, наприклад, коли вони потрапляють на потяг повний жінок, можемо побачити таку ситуацію: *[Jerry] We have been playing with the wrong bands. [Joe] Down, Daphne. [Jerry] (whistles) How about the shape of that liquor cabinet, huh?* [11, 00:28:25].

У цьому випадку, Джеррі та Джо натикаються на Цукерочку у туалеті потягу, де вона потайки хотіла випити віскі. Трохи поговоривши з ними, та зрозумівши, що вони нічого не скажуть про це керуючій їх джаз-бенду, вона ховає флягу під спідницю, та йде, через що Джеррі називає її міні - баром, та як чоловік захоплюється її фігурою. З характерних рис мовлення маємо тільки вставне слово *huh*.

Ближче до кінця фільму, глядачі стають свідками повної трансформації героя: *[Daphne] Have I got things to tell you. [Joe] What happened? [Daphne] I'm engaged. [Joe] Congratulations. Who's the lucky girl? [Daphne] I am. [Joe] What? [Daphne] Osgood proposed to me. We're planning a June wedding* [11, 01:30:58]. Зрозуміло, наскільки змінився вектор інтересів Джеррі, і те, що він вже більше асоціює себе зі своїм жіночим «я», аніж з чоловічим. Іншими доказами цього є такі його фрази: *It is just gonna break his heart when he finds out I can't marry him* [11, 01:38:01]; *[Joe] What are you talking about? You can't marry Osgood. [Daphne] You think he's too old for me?* [Some Like It Hot 1959, 01:31:22]; *[Joe] There are laws, conventions. It's just not being done. [Daphne] Shh! Joe, this may be my last chance to marry a millionaire* [11, 01:32:35].

Характерною рисою всіх наведених вище фраз є те, що вони всі пов'язані з розмовами про чоловіків та заміжжя, що узгоджується зі стереотипним уявленням про те, що це є найголовнішим для жінки. Ще однією рисою цієї моделі, є розмови про розкішне життя, які бачимо у сцені, коли Джеррі говорить про браслет з діамантами, отриманий від Озгуда: *[Joe] Hey, these are real diamonds. [Daphne] Of course they're real. What do you think, my fiancé is a bum?* [11, 01:33:09].

Тобто, якщо говорити про характерні риси мовлення жінок, бачимо, що у мовленні Дафни кількість вигуків у процентному відношенні, у порівнянні з мовленням Джеррі, залишилась незмінною, і складає 4%. Однак, у процесі виконання ролі жінки, герой живив вигуки в інших ситуаціях, а саме на позначення захвату та радості.

З 388 речень: 243 – розповідні (63%), 80 – питальні (21%), 56 – окличні (14%) та 9 – незакінчені (2%). Підвищення кількості окличних речень свідчить про підвищення емоційності мовлення персонажа.

Таким чином, з'ясовано, що мовлення Дафни стає наближеним до уявлення про те, як мають говорити жінки (використання порожніх прикметників: *divine, lovey-dovey, dynamite, ridiculous* і т. д.; вживання пестливих звертань: *dear, sweetheart*; частотне використання інтенсифікаторів: *just, so* тощо). Зазначаємо, що змінюються і теми розмов: для Дафни є характерними розмови про чоловіків та заміжжя, і на відміну від Джеррі її більше цікавить не те, як заробити власні гроші, а як витратити гроші свого чоловіка.

Висновки. Отримані результати свідчать про те, що у фільмі *Some Like It Hot* («У джазі тільки дівчата»), вдало імітуються стереотипні риси мовлення чоловіків та жінок. Протягом всього фільму, показано, яким чином відбувався перехід від одного стилю до іншого. Так, до того як друзі потрапили у халепу, Джеррі багато використовував вигуки тільки у тих випадках, коли жалівся на життя, тобто у негативному ключі, а у позитивному – рідко, тільки коли йшлося про те, як розв'язувати фінансові проблеми. Основними темами для розмови були: робота, нестача грошей, фізіологічні потреби. Потрапивши на потяг, Джеррі починає свій шлях становлення Дафною, що зна-

ходить свій відбиток у його мовленні як вживання інтенсифікаторів, підвищеної інтонації, пестливих звертань тощо. Також, слід згадати про характерні теми для розмов, що стосуються цієї моделі, а саме: чоловіки, заміжжя, гроші, розкоші.

Література:

1. Гендерні відносини: архетип, стереотип, ідентичність / За заг. ред. Пушонкової О. А., Шевченко З. В. Черкаси: видавець Чабаненко Ю., 2016. 202 с.
2. Фрейдджер Р., Фейдмен Д. Теории личности и личностный рост. URL: https://bookap.info/book/freydzher_teorii_lichnosti_i_lichnostnyy_rost/gl92.shtm
3. Зубавіна І. Кіноекран як сфера репрезентації архетипічних мотивів та міфологічних образів. Сучасні проблеми художньої освіти в Україні. Вип. 9, 2014. С. 118–146.
4. Марченко Б. Гендер як архетип. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Гендерні дослідження». Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», вип. 2, 2016. С. 154-160.
5. Ткалич М. Гендерна психологія: навч. посіб.: 2-ге вид., випр., доповн. К.: «Академвидав», 2016. 256 с.
6. Бондарчук Я. Актуальність трансгендеру. Гендер та філософія: гендерні студії у філософських науках (22 листопада 2012 року). Гендер та культурологія: гендерні дослідження феноменів культури (21 лютого 2013 року): збірник матеріалів круглих столів. С. 18–24.
7. Венгер О. Особливості становлення гендерної демократії в Україні. Політичний менеджмент, № 3, 2009. С. 145–152.
8. Токарчук О. Гендерні особливості в процесі мовної комунікації. URL: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/2522#:~:text=Наприклад%2C%20у%20чоловіків%20мовлення%20пряме,від%20чоловіків%20або%20від%20жінок>
9. Sri Wahyuningsih. Men and Women Differences in Using Language: A Case Study of Students at Stain Kudus. EduLite: Journal of English Education, Literature and Culture. 3. 79. P. 79-90.
10. Lakoff R. Language and Woman's Place. Language in Society, Vol. 2, Nr 1 (Apr. 1973). p. 45–80.
11. Some Like It Hot. URL: <http://baskino.me/films/komedii/566-v-dzhaze-tolko-devushki.html>

Lozovska K. Changes of gender features of speech (in the film “Some Like It Hot”)

Summary. The article is devoted to the characteristic features of men's and women's speech in a multimedia text, on the example of the main character of the film *Some Like It Hot*. The film industry helps to see not only the socio-cultural uniqueness of the "male" and "female" concepts but also to study the gender inversions experienced by the hero, who decided to pretend to be a woman to save his life. The material was used for the analysis because the plot demonstrates the path of changes that occur in the speech of the main character during his gradual transition from man's behavior to identifying himself as a woman. It is known that researchers have described the stages of change in gender self-identification of children, while in this paper an attempt is made to describe changes in speech behavior of an adult going through similar stages. The film, released in 1959, tells the story of two men, Joe and Jerry, who hide from the mafia, disguise themselves as women, and join a women's jazz band. The purpose of the article is to demonstrate the change in gender characteristics of speech, that occur unconsciously because according to psychologists, femininity is inherent for men, and masculinity is inherent for women. The study's subject was the lines of bull-fiddle player Daphne, who is actually a disguised man called Jerry. During

the analysis of speech, the characteristic elements of Jerry's speech, types of sentences, as well as the topics of conversations he takes part in were identified. It was found that while Jerry identifies himself as a man, he uses exclamations mainly to express negative emotions, but after switching to female speech style, he uses them to express positive emotions. Before the transformation, he used fewer exclamatory sentences. This fact indicates that he was less emotional. With the transition

to Daphne's style of speech, he started using some other features characteristic for women's speech: the use of high intonation, intensifiers, diminutives, etc. The topics of conversations were observed to naturally change: conversations about female attractiveness, alcohol, and money gradually move to topics about wealthy men, jewelry, etc.

Key words: gender, speech portrait, characteristic speech features, Some Like It Hot.